

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.266/2018/9.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás
előadó bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. ...

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: ... gyámügyi szakügyintéző

A per tárgya: gyámhatósági ügyben hozott közigazgatási határozat
bírószági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: a felperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 17.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Egeri
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. december 19-én kelt
9.K.27.124/2017/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az Egeri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
9.K.27.124/2017/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.
A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és ... élettársi kapcsolatából 2012. július 25-én Veres
Kristóf nevű gyermekük született. Az élettársi kapcsolat
megromlott, ennek következtében ... a felperes családtagjai
tulajdonában álló Kengyel községben lévő ingatlanból az édesanyja
tulajdonát képező Poroszló községben fekvő házba költözött, a
Kristóf utónevű gyermek a felperesi apa gondozásában maradt.

- [2] A Szolnoki Törvényszék a 2014. november 18-án kelt 1.Pkf.21.281/2014/3. számú végzésében - az elsőfokú bíróság végzését részben megváltoztatva - szabályozta a felperessel közös gyermek tekintetében az anyát megillető rendes és rendkívüli kapcsolattartást.
- A Szolnoki Járásbíróság a 2015. május 7-én kelt 13.P.21.245/2014/81. számú ítéletében a Kristóf utónevű gyermek vonatkozásában a szülői felügyeleti jog gyakorlására az anyát jogosította fel és kötelezte a felperest, hogy a gyermeket személyes holmijaival és okirataival együtt 15 napon belül adja át az anyának. Az ítélet ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő.
- [3] A felperes 2015. július 17-én - az anyai kapcsolattartás ideje alatt - megjelent az elsőfokú gyámhatóságnál és előadta, hogy a Kristóf utónevű gyermek az anya háztartásában súlyos veszélyeztetettségnek van kitéve, őt az anya nem az évszaknak megfelelően öltözteti, elhanyagolja, nem ad neki italt és félelemben tartja, ezért ideiglenes hatályú elhelyezés iránti kérelmet terjesztett elő.
- [4] Az elsőfokú hatóság a 2015. július 30-án kelt határozatában a kérelmet elutasította és megállapította, hogy a kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésének feltételei nem állnak fenn, továbbá az anya a gyermeket 2015. július 28-án visszavitte gondozási helyére.
- [5] Az indokolásban hivatkozott a beszerzett részletes környezettanulmányra, amely szerint az anya megfelelően ellátja és gondoskodik a gyermekről, aki nincs veszélyeztetett helyzetben, az anyai családban veszélyeztető körülmény nincs. Az elsőfokú hatóság megállapította, hogy a kiskorú gyermek időszakos kapcsolattartáson tartózkodott az édesanyánál, a rendelkezésre álló beszerzett nyilatkozatok és környezettanulmány alapján a kiskorú veszélyeztetettsége nem áll fenn, őt az anya a nyári kapcsolattartás végén visszavitte a felperesnek.
- [6] A Szolnoki Törvényszék a 2015. november 17-én kelt 1.Pf.20.842/2015/24. számú ítéletében az elsőfokú bíróság 13.P.21.245/2014/81. számú ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a gyermek kiadására vonatkozó teljesítési határidőt 8 napban határozta meg. Megállapította, hogy az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.
- [7] Az elsőfokú gyámhatóság 2015. július 30-án hozott határozatával szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést. A kijelölés alapján eljáró alperes a 2015. december 14-én kelt BPC-20/2807-4/2015. számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az indokolásban rögzítette, hogy a felperes ideiglenes hatályú elhelyezés iránti kérelme benyújtásakor a kiskorú gyermek a felperes nevelésében, gondozásában állt, így a nála történő elhelyezése kizárt. Ezt meghaladóan a lefolytatott bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok nem tártak fel olyan súlyos veszélyeztető tényezőt, amely alapul szolgálhatna a gyermeknek akár az apai, akár az anyai családjából való azonnali kiemelésének elrendelésére. Az ideiglenes hatályú elhelyezés jogintézménye a

szülők közös gyermekük kapcsolattartásának végrehajtása körében felmerült vitás kérdések eldöntésére nem alkalmazható. Az elsőfokú hatóság a határozata elleni fellebbezésre 8 napos határidőt biztosított a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 99. § (1) bekezdésében foglaltakkal szemben, ez az eljárási jogszabálysértés azonban a fellebbezési eljárásban érdemi kihatással nem bírt, az ügyintézési határidőt az elsőfokú hatóság betartotta.

A kereseti kérelem

- [8] A felperes eljárási- és anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozással keresettel támadta az alperes határozatát kérve annak bírósági felülvizsgálatát. Keresetlevelében az alperesi határozaton kívül két további gyámhatósági végzést is sérelmezett.
- [9] A felperes keresetlevelét a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz nyújtotta be, amely azt a 2016. június 1-jén kelt végzésével áttette az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 2017. április 5-én kelt végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Az indokolásban többek között megállapította, hogy a kiskorú felperesi gyermek veszélyeztetettsége és kapcsolattartása ügyében meghozott végzésekkel szemben előterjesztett felperesi jogorvoslati kérelmeket a bíróság külön nemperes eljárásokban vizsgálja.

Az elsőfokú ítélet

- [10] Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletében a keresetet elutasította. Az indokolásban felhívta a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 72. § (1), (2) bekezdéseit; a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 95. § (1), 97/A. § (1) bekezdéseit; a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:168. § (1) bekezdését; a Ket. 33. § (1), (2), (5), 72. § (1), 99. § (1) bekezdéseit, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) XX. fejezetét.
- [11] Hangsúlyozta, hogy a peres eljárás tárgya a kizárólag az alperesi határozat felülvizsgálata, a keresetlevélben megjelölt két végzés felülvizsgálatát a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, valamint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nemperes eljárásban elvégezte.
- [12] Az ügy érdemében a bíróság kifejtette, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés feltétele a gyermek súlyos fokban történő veszélyeztetettsége és e miatt azonnali hatósági intézkedés szükségessége. A felperes kérelmének előterjesztése idején a

másodfokú hatóság döntése alapján a kiskorú az apa gondozásában, nevelésében állt, így a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésének jogszabályi feltételei nem álltak fenn.

- [13] A bíróság hangsúlyozta, a Ket. irányadó rendelkezése nem írja elő, hogy a határozatnak vagy végzésnek tartalmaznia kell az eljárás megindításának napját. Ugyanakkor az alperes határozatában megjelölte, hogy a felperes és édesanyja kérelmüket mikor nyújtották be. Az alperes az Emberi Erőforrások Minisztériuma miniszterének kijelölő végzése alapján járt el. Az ügy soron kívül elintézésének Ket.-ben megjelölt feltételei nem valósultak meg, így az erre irányadó határidők nem alkalmazhatók. Az elsőfokú hatóság az ügyintézési határidőt betartva hozta meg döntését.
- [14] A fellebbezési határidő a Ket. 99. § (1) bekezdésének megfelelően 15 nap, az elsőfokú határozat 8 napos fellebbezési határidőt határozott meg, de ez az eljárási jogszabálysértés az ügy érdemére nem hatott ki.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése és a keresetnek való helyt adás, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt. Érvelése szerint a bíróság megsértette a polgári eljárás szabályait és az alkalmazott jogszabályokat tévesen értelmezte, ebből kifolyólag jogszabálysértő, téves ítéletet hozott. Döntése sérti a Ket. 33. § (2), 99. § (1) bekezdéseit, az Alaptörvény I., II. és III. cikkeit, továbbá a Gyvt. 1. § (1), 2. § (1), 3. § (1), (2), 4. § (1) bekezdéseit, 5. § n) pontját, 6. § (1), (4), (5), (5a), 8. § (1), (2), (3), 11/A. § (1), (2) bekezdéseit, 12. § (1), (4), 14. § (1), 16. § (1), (2), (3), (4), (5) bekezdéseit.
- [16] Előadta, hogy részére a bíróság teljes személyes költségmentességet engedélyezett, ennek ellenére a bíróság erre vonatkozó beadványát figyelmen kívül hagyva nem küldte meg részére az iratokat. Gyermekeit az anya folyamatosan és súlyosan veszélyezteti és szexuálisan bántalmazza, amelyet alátámasztanak a beadványai. A polgári peres eljárás során szakvéleményt adó szakértő nem volt jogosult a szakvélemény elkészítésére. A hatóságoknak az ügyet soron kívül kellett volna intézniük, ennek azonban nem tettek eleget. Az elsőfokú hatóság megsértette a fellebbezési határidőről szóló tájékoztatásában a Ket. 99. § (1) bekezdését.
- [17] A felperes a nyári kapcsolattartást „nem ismeri el”, mert a gyermek nem járt közösségbe. Vitatta a gyermekjóléti szolgálat részletes környezettanulmányának megállapításait és az elsőfokú gyámhatóság által foganatosított meghallgatások tartalmáról készített jegyzőkönyvekben foglaltakat sem ismerte el.
- [18] A felperes részletesen ismertette a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz egy másik ügyben írt beadványát. Véleménye

szerint az anya és az anyai nagymama a gyermeket kínozzák. A gyámhatóság az anyát pozitívan, őt pedig negatívan diszkriminálja.

[19] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[21] A Pp. 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.

[22] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a pontosan és törvényesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetést vont le. A jogerős ítéletben írtakkal a felülvizsgálati bíróság egyetért, a felülvizsgálati kérelmet elbírálva az alábbiakat fejti ki.

[23] A felülvizsgálati bíróság hangsúlyozza, a közigazgatási peres eljárás tárgya az alperes BPC-20/2807-4/2015. számú másodfokú közigazgatási határozatának bírósági felülvizsgálata volt, a Kúria pedig csak az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.124/2017/15. számú ítéletében foglaltakat vizsgálhatja felül a felülvizsgálati kérelem ügyben releváns részeihez kötötten.

A felperes és ... között folyt vagy folyó polgári perekben hozott döntések és azok alapjául szolgáló eljárási cselekmények, valamint más közigazgatási, peres és nem peres bírósági eljárások és döntések felülvizsgálata nem képezte a közigazgatási per tárgyát, így azok jelen felülvizsgálati eljárásban sem vitathatók.

[24] A Gyvt. 72. § (1) bekezdés a) pontja értelmében, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyeztet, ezért azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság, valamint a rendőrség az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatával ideiglenesen a nevelésre alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél helyezi el. A 72. § (2) bekezdése szerint az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat. A Gyer. 95. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ideiglenes hatályú elhelyezést, mint a gyermek érdekében történő azonnali intézkedést megalapozza a gyermek súlyos veszélyeztetettsége. A Gyvt. 5. § n) pontja értelmében veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében

kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

- [25] A felperes az eljárást indító kérelmét 2015. július 17-én terjesztette elő, amikor a kiskorú gyermek még az ő nevelésében, gondozásában volt, mert a Szolnoki Járásbíróság 2015. május 7-én kelt 13.P.21.245/2014/81. számú - a szülői felügyeleti jog gyakorlására az anyát feljogosító - ítélete a felperes fellebbezése folytán még nem emelkedett jogerőre. Az a tény, hogy 2015. július 17-én a gyermek az anyánál tartózkodott - aki jogerős bírósági végzés alapján gyakorolta kapcsolattartási jogát - nem befolyásolja a fenti megállapítást.
- [26] Az ideiglenes hatályú elhelyezés a Gyvt. 72. § (1) bekezdésére figyelemmel két esetben rendelhető el, egyrészt akkor, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, másrészt ha a fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti és emiatt azonnali elhelyezése szükséges. A felek által nem vitatottan a kiskorú gyermek a kérelem benyújtásakor nem volt felügyelet nélkül, nevelésére és gondozására a felperes volt jogosult, így kizárt volt a nála történő ideiglenes hatályú elhelyezése.
- [27] A Ket. 33. § (2) bekezdése kimondja, kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetése esetében, továbbá, ha életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja, vagy ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el, vagy ha a közbiztonság érdekében egyébként szükséges, az ügyet soron kívül kell intézni.
- [28] A felülvizsgálati bíróság hangsúlyozza, a bizonyítékok értékelése alapján a kiskorú gyermek érdekeinek veszélyeztetettsége nem volt bizonyított, ezért az ügyet az eljárt hatóságoknak nem kellett soron kívül intézniük. Az elsőfokú hatóság a Ket. 33. § (1) bekezdésében írt ügyintézési határidőt megtartva hozta meg határozatát. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Gyer. 97/A. § (1) bekezdése nem alkalmazható, mert a gyámhatóság az ideiglenes hatályú elhelyezésre irányuló kérelemnek nem adott helyt, hanem azt elutasította. Így az elsőfokú határozattal szembeni fellebbezést nem a Gyer. 97/A. § (1) bekezdésében meghatározott 8 nap alatt, hanem a Ket. 99. § (1) bekezdése szerinti 15 napon belül lehet előterjeszteni a döntés közlésétől számítottan. Az elsőfokú hatóság megsértve a fenti jogszabályhelyeket 8 napos fellebbezési határidőt rögzített határozatában, azonban ez a jogszabálysértés az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással nem volt.
- [29] A Kúria rámutat, a felperes az első- és másodfokú gyámhatósági eljárás alatt iratbetekintési jogával élhetett, attól nem volt elzárva. A közigazgatási bíróság nem köteles a felperesnek megküldeni a teljes közigazgatási iratanyagot, abba a felperes a peres eljárás alatt bármikor betekinthetett a vonatkozó szabályok betartásával.
- [30] A Kúria végezetül kiemeli, hogy a gyámhatóság és az elsőfokú bíróság 1. § (1) bekezdésében megfogalmazott, a gyermekek jogának

és érdekeinek érvényesítését célzó alapelveknek megfelelően járt el. Szem előtt tartva azt is, hogy a szülők - sokszor túlfűtött érzelmektől és irányítva - jogvitáik során nem a gyermek, hanem saját érdekeiket előtérbe helyezve járnak el.

- [31] Az Alaptörvény I., II. és III. cikkei az egész jogrendszert áthatják, ezek a rendelkezések adott jogterületen a konkrét jogszabályok útján érvényesülnek. A korábban kifejtetteknek megfelelően az alperes határozata és az elsőfokú bíróság ítélete a vonatkozó szakági - gyámügyi - jogszabályoknak megfelelnek.
- [32] A Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdését alkalmazva a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, lévén az a felülvizsgálati kérelemben felhozott jogszabályokat nem sértette meg.

Záró rész

- [33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (2) bekezdésére figyelemmel tárgyaláson bírálta el.
- [34] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, így részére felülvizsgálati eljárási költség nem jár.
- [35] A felperes személyes költségmentes, így a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-ára tekintettel az állam viseli.
- [36] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. május 8.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
tisztviselő